

Sammanslagning av socialsektorns och hälso- och sjukvårdens fonder till en ny fond för främjande av hälsa och välfärd

Stadsstyrelsen 18.12.2023 § 373
2929/02.07.02/2023

Beredning och tilläggsuppgifter:
finansdirektör Henrik Rainio, förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri,
välfärdskoordinatör Petra Bärlund-Hämäläinen,
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Bakgrund

Staden har fonder för socialsektorn och hälso- och sjukvården. Det resterande kapitalet i dessa fonder är i slutet av år 2023 cirka 421 000 euro.

Fonderna har en lång och mångsidig historia, och i olika skeden har fonder slagits samman till större helheter. Den äldsta fonden bakom socialsektorns fond sträcker sig till år 1909. Kommunfullmäktige i Borgå landskommun har 11.6.1990 fattat beslut om en sammanslagning av donationsfonder. År 2000 har social- och hälsovårdsnämnden fattat beslut om fondernas stadgar och nedläggning av flera fonder. I praktiken är det fondernas gällande stadgar som i dag bestämmer deras användningsändamål.

Staden har bedömt att den inom ramen av stadgarna för de nuvarande donationsfonderna fortfarande kan rikta medel enligt de användningsändamål som gäller för varje enskild fond. På grund av detta har dessa medel inte överförts till välfärdsområdet och de ingick inte heller i den utredning om övergående egendom som Borgå stadsfullmäktige sommaren 2022 gav till välfärdsområdet.

Sammanslagning av fonder, precisering av användningsändamålet och uppdatering av stadgarna

I kommunallagen föreskrivs det inte om användning av donations- och testamentegendom utan kommunens ställning som tagare av en donation och ett testamente kan likställas med andra samfund. Gåvogivarens och testatorns vilja ska beaktas i skötseln och användningen av egendomen. Om detta inte är möjligt, ska man försöka finna ett sådant användningsändamål och användningssätt som i möjligaste mån motsvarar det ursprungliga ändamålet.

Det är ändamålsenligt att socialsektorns och hälso- och sjukvårdens fonder slås samman till en ny fond för främjande av hälsa och välfärd, då medel kan användas i en så hög grad och så verkningsfullt som möjligt inom ramen av stadens nuvarande organiseringsansvar.

Avsikten är att avkastningen av och kapitalet i den nya fonden för främjande av hälsa och välfärd ska riktas till stadens planmässiga och mångåriga spetsprojekt som främjar hälsa och välfärd och som i

en så hög grad som möjligt följer fondernas ursprungliga användningsändamål med hänsyn till Borgå stads strategiska mål och riktlinjerna i den gällande välfärdsplanen i främjande av invånarnas hälsa och välfärd.

Användningsändamålen för fonden för främjande av hälsa och välfärd ska vara:

- utvecklingsprojekt som är av betydelse med hänsyn till främjande av hälsa och välfärd
- i stadens förebyggande roll beaktas det särskilt barn och unga, äldre och för förebyggande av marginalisering arbetslösa.
- bidrag som omfattas av stadens organiseringsansvar.

Vid beviljandet av bidrag följs de allmänna principer för bidrag som stadsstyrelsen har fastställt samt de grunder för beviljande av bidrag och de anvisningar för bidrag som nämnderna har fastställt. Den senaste bidragsanvisningen har varit i kraft sedan 7.2.2023. Staden beviljar motionsbidrag, ungdomsbidrag, kulturbidrag, museibidrag, bidrag till grundläggande konstundervisning, bidrag till medborgarinstitutets elevkårer, bidrag för gemenskapskänsla, bidrag till morgon- och eftermiddagsverksamhet, bidrag till underhåll och ombyggnad av enskilda vägar. Dessutom beviljar stadsutvecklingen skärgårdsbidrag för förbättring av skärgårdens bestående infrastruktur samt andra projekt som främjar boende, tillgänglighet och konkurrenskraft i skärgården.

Användningen av fondens avkastning och kapital rapporteras separat i samband med den årliga välfärdsrapporteringen.

Då inget annat följer av Borgå stads förvaltningsstadga eller då det inte är känt att något annat följer av fondens stiftelseurkunder, ska beslutet om ändring av fondens regler fattas av stadsfullmäktige. Detta motsvarar också allmän praxis vid ändring av regler för fonder som förvaltas av kommuner.

ALLOKERING AV ARVSMEDEL TILL FONDEN FÖR FRÄMJANDE AV HÄLSA OCH VÄLFÄRD

Bakgrund

Enligt Borgå stads förvaltningsstadga beslutar förvaltningsdirektören om att ansöka om statligt arv till staden, ta emot arv samt förvalta och sköta till staden testamenterade eller donerade tillgångar. Statskontoret informerar kommunerna om möjligheten att söka egendom som har tillfallit staten som arv. När kommunen söker statligt arv ska kommunen ange dess användningsändamål. Användningsändamålet får gärna vara av allmän natur. Ansökan behöver i övrigt inte motiveras och en eventuell överlåtelse av egendomen baserar sig inte på behovsprövning. Statskontoret kan innehålla en del av egendom som en död person som saknar arvingar har lämnat efter sig och överlåta en del till den avlidnes hemkommun. Egendomen överlåts alltid så, att kommunen ansvarar för den avlidnes skulder. I praktiken betyder det att

kommunen med den egendom som den får först sköter den avlidnes och dödsboets skulder och betalningar och först därefter blir det eventuellt något kvar för kommunen som kan användas för ändamålet som anges i ansökan.

Om egendomen fås genom ett testamente eller en donation, ska den användas till det ändamål som bestäms i testamentet eller donationen. Den får alltså inte mot testatorns eller donatorns vilja användas till något annat ändamål. Den nya verksamhetsmodellen gäller alltså bara de arvsmedel som staden får genom Statskontorets beslut.

Den nya verksamhetsmodellen för sökande av statligt arv och användningsändamålet

Arv som tillfallit staten från en person som har dött i Borgå utan arvingar har hittills ansökts för ett specificerat ändamål som har bestämts i ansökningsfasen. I fortsättningen ska arven som Borgå stad får från staten sökas för främjande av hälsa och välfärd då de kan användas i en så omfattande grad och verkningsfullt som möjligt.

I processen beaktas målen i Borgå stads strategi och riktlinjerna i den gällande välfärdsplanen som handlar om främjande av Borgåbornas hälsa och välfärd. Arvsmedlen som staden har fått för främjande av hälsa och välfärd överförs som kapital till fonden för främjande av hälsa och välfärd.

Till staden kommer det årligen för ansökning typiskt några arv vars summor varierar. Vanligen handlar det sig om några tusentals euro till cirka tiotusentals euro. Det är sällsynt att arvet skulle vara över hundratusen euro.

Användningen av arvsmedel rapporteras separat i samband med den årliga välfärdsrapporteringen.

Bilagor:

Stadgar för den nya fonden för främjande av hälsa och välfärd.
Stadgar för socialsektorns fond och hälso- och sjukvårdsfonden som social- och hälsovårdsnämnden godkände år 2000.

Biträdande stadsdirektören

Stadsstyrelsen föreslår att stadsfullmäktige slår socialsektorns fond och hälso- och sjukvårdsfonden samman till en ny fond för främjande av hälsa och välfärd och godkänner de bifogade stadgarna för fonden. Användningen av fonden rapporteras i samband med den årliga välfärdsrapporteringen.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt föreslå att stadsfullmäktige slår socialsektorns fond och hälso- och sjukvårdsfonden samman till en ny fond för främjande av hälsa och välfärd och godkänner stadgar för fonden enligt tf. stadsdirektörens förslag. Användningen av fonden rapporteras i samband med den årliga välfärdsrapporteringen.

Under behandlingen av ärendet föreslog Vilhelmiina Eskola att ärendet återremitteras för ny beredning med följande anvisning: socialektorns fond och hälso- och sjukvårdsfonden överförs till Östra Nylands välfärdsområde. I omröstningen vann tf. stadsdirektörens förslag över Eskolas förslag med rösterna 8 (Blomqvist-Valtonen Elin, Holmström Johnny, Lund Bodil, Puomies Eeva, Söderberg Johan, Uski Nina, Välimäki Markku, Wiitakorpi Jorma) – 3 (Eskola Vilhelmiina, Ryynänen Sami, Valasti Matti).

Nea Hjelt, Mikaela Nylander, Kevin Servin och Frida Sigfrids deltog inte i behandlingen av ärendet på grund av jäv (förvaltningslag 28 § 1 mom. 5.). Marianne Korpi deltog inte i behandlingen (förvaltningslag 28 § 1 mom 4.).